

ҚАРАСТЫРЫЛДЫ

Ғылыми-әдістемелік
кеңестің отырысында
Хаттама №
Бастапқы бөлім 2023 ж
Төраға

БЕКІТІЛДІ

"Авиценна" жоғары
медициналық
колледжі білім мекемесі
Директоры
Федорова О.Ф.

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Бағдарламаның атауы:

**ДӘРІГЕРГЕ ДЕЙІНГІ ШҰҒЫЛ КӨМЕК КУРСЫМЕН
ФАРМАЦИЯНЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ МЕН
ЭКОНОМИКАНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ**
біліктілікті арттыру

Қосымша білім беру түрі:

Алдыңғы білім деңгейіне
қойылатын талаптар:

"Фармация" мамандығы бойынша орта кәсіптік білім

Оқыту тілі:

орыс тілі

Кредиттердегі / сағаттардағы
жалпы көлем:

5/150

Оқыту нысаны:

қашықтықтан оқыту технологиялары мен электрондық
оқытуды пайдалана отырып, күндізгі/ күндізгі-сырттай оқу

Оқуды аяқтаған құжат:

біліктілікті арттыру туралы куәлік

Біліктілікті
арттырубағдарламасының деңгейі:

негізгі, орташа

Біліктілікті арттыру бойынша жұмыс бағдарламасы «Авиценна» Жоғары медициналық колледжінің оқу орнында әзірленді.

Бұл қосымша кәсіптік білім беру циклінде оқытудың мазмұнын, ұйымдастыру-әдістемелік нысандарын және еңбек сыйымдылығын реттейтін оқу-әдістемелік нормативті құжат.

Біліктілікті арттырудың білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесіндегі әлеуетті жұмыс берушілердің жетекші мамандарының ұсыныстарын ескереді.

Бағдарламаны әзірлеу кезінде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығымен бекітілген Орта білімнен кейінгі медициналық білімі бар қызметкерлер лауазымдарының біліктілік сипаттамаларына қойылатын талаптар ескерілді.

Жұмыс бағдарламасы арнайы пәндердің циклдік әдістемелік комиссиясының отырысында талқыланды және бекітілді, хаттама № ___ от ___ / ___ / 2023 жыл.

Біліктілікті арттырудың жұмыс бағдарламасын жасаушылар:

Тусупова С. М., "Авиценна" Жоғары медициналық колледжінің фармацевтикалық пәндер оқытушысы.

Токабаева А. Ж., "Авиценна" Жоғары медициналық колледжінің фармацевтикалық пәндер оқытушысы.

Сарапшы: Икласова Ж. М., "Авиценна" ЖМК БМ директорының тәжірибе ісі жөніндегі орынбасары.

Рецензент: Семей қ. "ФК Орталық Дәріхана" ЖШС дәріхана желісін дамыту жөніндегі директоры, Әбілмажинова Венера Махмұтқызы.

1. БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ЦИКЛІ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ПАСПОРТЫ

1.1 Біліктілікті арттыру циклінің жұмыс бағдарламасын қолдану саласы

"Дәрігерге дейінгі шұғыл көмек курсымен фармацияны ұйымдастыру мен экономиканың өзекті мәселелері" қосымша білім берудің жұмыс бағдарламасы кәсіби қызмет үшін қажетті құзыреттерді жетілдіруге және қолда бар біліктілік шеңберінде кәсіби деңгейін арттыруға бағытталған.

Қазіргі "Фармация" мамандығы бойынша орта буын мамандарының біліктілігін арттырудың жұмыс бағдарламасы қосымша кәсіптік білім берудің білім беру процесінің мазмұнын, іске асыру әдістерін және ұйымдастырылуын айқындайтын нормативтік құжаттар жиынтығы болып табылады.

Біліктілікті арттыру бағдарламасы нормативтік және әдістемелік құжаттама негізінде әзірленді:

- «Білім туралы» ҚР Заңы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы;
- «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI ҚРЗ кодексі;
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы бұйрығы № 595 «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ;
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 қазандағы бұйрығы «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы" № 563;
- «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы;
- «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы;
- «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру бағдарламалары арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. бейресми білім беру;
- «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы;
- «Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау, Денсаулық сақтау саласындағы білім беру бағдарламалары түлектерінің және денсаулық сақтау саласындағы мамандардың кәсіптік даярлығын бағалау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-249/2020 бұйрығы;
- «Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 31 шілдедегі № бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 ақпандағы №ҚР ДСМ-12/2020 бұйрығы647 «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттар мен үлгілік кәсіптік оқу бағдарламаларын бекіту туралы»;

- ҚР Денсаулық сақтау саласындағы салалық біліктілік шеңберінің (СБШ) және кәсіптік стандарттардың (ҚС) ойлары.

1.2 Біліктілікті арттыру циклі бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері

Біліктілікті арттыру жұмыс бағдарламасының мақсаты

«Дәрігерге дейінгі шұғыл көмек курсымен фармацияны ұйымдастыру мен экономиканың өзекті мәселелері» бұл білім беру қажеттіліктерін қанағаттандырудан, «Фармация» мамандығы шеңберінде кәсіби қызметке және кәсіби деңгейді арттыруға қажетті бұрын алынған құзыреттерді жетілдіруді қамтамасыз етуден тұрады.

Біліктілікті арттыру циклі бағдарламасының міндеттері:

- қабылдау бақылауы мен сақтауды қоса алғанда, дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының айналысын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелерімен танысу;
- дәрілік заттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын қабылдау бақылауымен және сақтаумен байланысты операцияларды ресімдеудің дұрыстығын ұйымдастырудағы жаңа ережелермен танысу;
- дәрілік заттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын қабылдау және сақтау мәселелері бойынша практикалық дағдыларды меңгеру;
- жарамдылық мерзімі өткен, жалған, контрафактілік және сапасыз өнімдермен жарамсыз болып қалған дәрілік заттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын айналымнан алу бойынша практикалық дағдыларды меңгеру.

1.3 Біліктілікті арттыру циклін өткізу тәсілдері мен нысандары

Оқыту нысаны: күндізгі/сырттай, білім беру бағдарламаларының желілік нысанын пайдалану және электрондық оқытуды, қашықтықтан білім беру технологияларын қолдану арқылы (жұмыстан қол үзбей).

Оқыту әдістері: оқыту электрондық ақпараттық ресурстар, электрондық білім беру ресурстары, телекоммуникациялық технологиялар арқылы жүзеге асырылады.

1.4 Біліктілікті арттыру циклі бағдарламасын игеруге арналған сағат саны

Біліктілікті арттыру циклі уақыты бюджетінің Нормативтік еңбек сыйымдылығы кестеде келтірілген:

Кесте 1. Бағдарламаны игерудің нормативтік еңбек сыйымдылығы

№ п/п	Біліктілікті арттыру циклінің атауы	Сағат саны/кредиттер	Теория	Практикалық сабақ	СӨЖ	Бақылау нысаны
1.	Дәрігерге дейінгі шұғыл көмек курсымен фармацияны ұйымдастыру мен экономиканың өзекті мәселелері	150/5	78	30	42	Сынақ

1.5 Біліктілікті арттыру бағдарламасын игеру нәтижелері бойынша берілетін құжат нысаны: біліктілікті арттыру туралы куәлік

2. БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ИГЕРУДІҢ ЖОСПАРЛАНҒАН НӘТИЖЕЛЕРІ

Біліктілікті арттыру бағдарламасын игеру нәтижесінде тыңдаушыда кәсіби қызметті жүзеге асыру үшін қажетті құзыреттер жетілдірілуі тиіс:

Кесте 2 Біліктілікті арттыру циклін игерудің жоспарланған нәтижелерінің тізбесі

№	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдістері
1.	<p>Дәрілік препараттармен және дәріхана ассортиментіндегі тауарлармен бөлшек сауданы жүзеге асыру қабілеті</p>	<p>Тыңдаушы білуі керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рецептілерді/талаптарды жазуды, дәрілік препараттарды босатуды қоса алғанда, дәрілік заттар мен дәріханалық ассортимент тауарларының айналысын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелері, медициналық бұйымдар және оларды сақтау; - дәрілік препараттар мен дәріхана тауарларының заманауи ассортименті әр түрлі фармакологиялық топтардың ассортименті, олардың сипаттамалары, медициналық көрсеткіштері және қолдану тәсілі, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері, синонимдері мен аналогтары; - дәрілік заттардың заттық-сандық есебін жүргізуге қойылатын талаптар препараттар. <p>Тыңдаушы істеу керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының айналысын реттейтін заңнамалық актілердің және басқа да нормативтік құқықтық актілердің ережелерін түсіндіру; - рецепттердің барлық нысандарына/талаптарына фармацевтикалық сараптама жүргізу қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілердің сәйкестігі; - рецепттер мен талаптарды таксирлеуді жүргізу; - қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге және сақтау қағидаларына сәйкес бөлімдердің сауда залында/витриналарында дәрілік препараттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын сату алдындағы дайындауды және орналастыруды жүзеге асыру; кассалық, ұйымдастырушылық-өкімдік, есептік құжаттарды және фармация саласындағы нормативтік құқықтық актілер; - дәрілік препараттардың заттық-сандық 	<p>Дәстүрлі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ауызша сауалнама, - мәселелерді шешу; - жеке практикалық тапсырмаларды орындау цикл бөлімдері. <p>Инновациялық:</p> <ul style="list-style-type: none"> - топтық талқылау әдісі; - іс әдісі; - миға шабуыл әдісі; шағын топтарда жұмыс істеу; бейне-конференция.

	<p>есебін жүргізу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәріхана ұйымдарында қолданылатын компьютерленген жүйелерді пайдалану; - заманауи ақпараттық-коммуникациялық кәсіби міндеттерді шешу үшін фармацевтикалық қызметті қамтамасыз етудің технологияларымен, қолданбалы бағдарламаларымен; - белгіленген талаптарға сәйкес дәріхана ұйымдарында дәрілік заттарды және дәріханалық ассортименттің басқа да тауарларын есепке алуды және босатуды жүзеге асыру. <p>Тыңдаушының келесі іс-әрекетте тәжірибесі болуы керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рецептілерді, талаптарды фармацевтикалық сараптау, ресімдеуді тексеру дәрілік препаратты тағайындау, қолдану тәсілі және қауіпсіздігі дәрілік түрге, дозаға, басқалармен өзара әрекеттесуге қатысты рецептте көрсетілген препараттармен; - бөлшек сату, дәрі-дәрмектерді рецепт бойынша және онсыз босату дәрігердің рецепті, қолдану әдісі, қарсы көрсетілімдері бойынша кеңес беру, жанама әсерлер, тамақпен және басқа топтармен өзара әрекеттесу дәрілік препараттарды және дәріханалық ассортименттегі басқа да тауарларды; - рецепттер мен талаптарды таксирлеу; - рецепттер мен талаптарды белгіленген тәртіппен тіркеу; - дәрілік нысанды босату кезіндегі бақылау (атауының сәйкестігі есірткі, психотроптық препараттардың рецепті/талабы, дозасы, науқастың жасына, тұтастығына улы және күшті заттар орау, таңбалаудың дұрыстығы); - тағайындалған дәрілік препаратты белгіленген тәртіппен синонимдік немесе ұқсас препараттарға ауыстыру туралы шешім қабылдау; - дәрілік заттарды босату тәртібінің сақталуын ішкі бақылау дәріхана ассортиментінің препараттары мен тауарлары; - кассалық, ұйымдастырушылық-өкімдік іс жүргізу бойынша іс жүргізу, есеп беру құжаттары; 	
--	--	--

		- сауда залында/витриналарда дәрілік препараттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын сатудан бұрын дайындау, ұйымдастыру және қою.	
2.	Оқуға түсушілерді қабылдау бақылауын жүргізу қабілеті дәрілік заттар мен басқа да тауарларды ұйымдастыру дәріхана ассортименті	<p>Тыңдаушы білуі керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының айналысын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелері; - дәрілік заттардың сапасына, дәрілік заттардың таңбалануына қойылатын талаптар және дәрілік заттардың сапасын растайтын құжаттарға дәріхана ассортиментінің басқа да тауарлары; - дәрілік препараттар мен дәріхана тауарларының заманауи ассортименті әр түрлі фармакологиялық топтарға арналған ассортимент, олардың сипаттамалары; - жалған және контрафактілерді анықтаудың ұсынылатын тәсілдері дәріхана ассортиментінің басқа да тауарлары; - фармацевтикалық есепті құжаттаманы жүргізуге қойылатын талаптаркәсіби іс жүргізу; - дәрілік заттардың заттық-сандық есебін жүргізуге қойылатын талаптар қаражат; - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және компьютерлендірілген фармацевтикалық ақпаратты іздеудің және бағалаудың заманауи әдістері; - термолабильді дәрілік заттарды тасымалдау тәртібі "суық тізбек" және температураның сақталуын бақылау үшін қолданылатын құралдар. <p>Тыңдаушы істеу керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының айналысын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелерін түсіндіру; - дәрілік заттарды сыртқы түрі, қаптамасы, таңбалауы бойынша бағалауды жүргізу, дәрілік заттардың және дәріхана ассортиментінің басқа да тауарларының жарамдылық мерзімін тексеру; - ілеспе құжаттамаға тексеру жүргізу; - ілеспе құжатта көрсетілген дәрілік заттарды сынау нәтижелерін түсіндіру және 	<p>Дәстүрлі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ауызша сауалнама, - мәселелерді шешу; - жеке практикалық тапсырмаларды орындау цикл бөлімдері. <p>Инновациялық:</p> <ul style="list-style-type: none"> - топтық талқылау әдісі; - іс әдісі; - миға шабуыл әдісі; шағын топтарда жұмыс істеу; бейне конференция.

		<p>бағалауқұжаттамасы;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрі-дәрмектерді, медициналық бұйымдарды, биологиялық белсенді қоспаларды және басқа да дәріхана ассортиментіндегі тауарларды айналымнан алу бойынша қабылдау бақылауы бойынша белгіленген үлгідегі құжаттаманы ресімдеу; - заманауи ақпараттық-коммуникациялық кәсіби міндеттерді шешу үшін фармацевтикалық қызметті қамтамасыз етудің технологиялары, қолданбалы бағдарламалары. <p>Тыңдаушының келесі іс-әрекетте тәжірибесі болуы керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - келіп түсетін дәрілік заттарды қабылдау бақылауын жүргізу және басқа да дәріхана ассортиментінің тауарлары және ілеспе құжаттарды белгіленген тәртіппен тексеру; - жарамдылық мерзімі өткен, жалған, контрафактілік және сапасыз өнімдер жарамсыз болып қалған дәрілік заттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын айналымнан алып қою; - белгіленген тәртіппен келіп түсетін дәрілік заттарды және дәріханалық ассортименттегі басқа да тауарларды қабылдау бақылауының нәтижелерін тіркеу; - дәрілік заттардың заттық-сандық есебі. 	
3.	<p>Дәрілік заттарды және басқаларды сақтауды қамтамасыз ету қабілеті дәріхана ассортиментінің тауарлары</p>	<p>Тыңдаушы білуі керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының айналысын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелері; - дәрілік заттарды сақтау қағидалары, жалған және контрафактілі дәрілік заттарды жою қағидалары, дәрілік заттарды сақтау кезінде табиғи кемуді есептеу тәртібі; - әртүрлі фармакологиялық топтар бойынша дәрілік препараттардың қазіргі заманғы ассортименті, олардың сипаттамалары, физика-химиялық және органолептикалық қасиеттері, дәріхана ассортиментінің тауарлар ассортименті, сақтау шарттары мен режимдері; - дәрілік заттардың заттық-сандық есебін жүргізуге қойылатын талаптар қаражат; - дәрілік заттардың сапасына, дәрілік заттардың таңбалануына қойылатын талаптар дәріхана ассортиментінің құралдары мен басқа да тауарлары; 	<p>Дәстүрлі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ауызша сауалнама, - мәселелерді шешу; - жеке практикалық тапсырмаларды орындау цикл бөлімдері. <p>Инновациялық:</p> <ul style="list-style-type: none"> - топтық талқылау әдісі; - іс әдісі; - миға шабуыл әдісі; шағын топтарда жұмыс істеу; бейне конференция.

		<p>- термолабильді дәрілік заттарды тасымалдау тәртібі "суық тізбек" және температураның сақталуын бақылау үшін қолданылатын құралдар.</p> <p>Тыңдаушы істеу керек:</p> <p>- дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының айналысын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелерін түсіндіру;</p> <p>- келіп түсетін дәрілік заттарды, дәріхана ассортиментіндегі тауарларды олардың физика-химиялық қасиеттерін, дәрілік заттардың, басқа да өнімдердің ерекше топтарының сақтау шарттары мен режиміне қойылатын талаптарды ескере отырып сұрыптау;</p> <p>- сақтау үшін қажетті сақтау режимдері мен шарттарын белгілеу</p> <p>дәрілік заттар мен тауарлардың сапасы, тиімділігі және қауіпсіздігі</p> <p>дәріхана ассортименті және олардың физикалық сақталуы;</p> <p>- дәрілік заттарды таңбалауда көрсетілген сақтау шарттарын түсіндіру</p> <p>тиісті сақтау режимдеріне (температура, сақтау орны);</p> <p>- сақтау режимдерінің ауытқулары кезінде сапаны жоғалту тәуекелдерін болжау және дәрілік заттарды тасымалдау;</p> <p>- дәрілік заттарды сақтау шарттарының сәйкестігін тексеруді жүргізу және дәріхана ассортиментінің тауарлары;</p> <p>- дәрілік заттарды сыртқы түрі, қаптамасы, таңбалауы бойынша бағалауды жүргізу;</p> <p>- заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологиялармен, фармацевтикалық қамтамасыз етудің қолданбалы бағдарламаларымен</p> <p>кәсіби міндеттерді шешуге арналған іс-шаралар;</p> <p>- дәрілік заттарды және дәріхананың басқа да тауарларын алып қоюды жүзеге асыру және тиісті құжаттарды ресімдеу;</p> <p>- белгіленген талаптарға сәйкес дәрілік заттардың заттық-сандық есебін жүргізу.</p> <p>Тыңдаушының келесі іс-әрекетте тәжірибесі болуы керек:</p> <p>- келіп түсетін дәрілік заттарды, дәріхананың басқа да тауарларын сұрыптау олардың физика-химиялық қасиеттерін, талаптарын ескере отырып,</p>	
--	--	--	--

		<p>дәрілік заттардың ерекше топтарын сақтау шарттарына, режиміне;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрілік заттардың және дәріхана ассортиментінің басқа да тауарларының сапасын, тиімділігін, қауіпсіздігін сақтау үшін қажетті сақтау режимдері мен шарттарының сақталуын қамтамасыз ету, бақылау, олардың физикалық сақтау; - дәрілік заттарды және дәріханалық ассортименттегі басқа да тауарларды алып қою, жарамсыз, жарамдылық мерзімі өткен, жалған, контрафактілік, сапасыз өнімдер; - дәрілік заттардың белгілі бір топтарының заттық-сандық есебін жүргізу; - есепті құжаттаманы белгіленген тәртіппен жүргізу. 	
4.	<p>Халықты және медицина қызметкерлерін ақпараттандыру мүмкіндігі дәрілік заттар және басқа да фармацевтикалық өнімдер ассортимент</p>	<p>Тыңдаушы білуі керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрілік заттар мен фармацевтикалық өнімдердің айналымын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелері; - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және компьютерлендірілген жүйелері, фармацевтикалық препараттарды іздеу мен бағалаудың заманауи әдістері ақпарат; - дәрілік заттар мен фармацевтикалық өнімдердің заманауи ассортименті әртүрлі фармакологиялық топтарға арналған ассортимент, олардың сипаттамалары, медициналық көрсеткіштері және қолдану тәсілі, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері, синонимдер мен аналогтары; - фармакокинетика мен фармакодинамиканы ескере отырып, фармакотерапияның принциптері дәрілер; - клиникалық фармакология негіздерін; - фармацевтикалық препараттардың сапасын қамтамасыз етудің заманауи әдістері мен тәсілдері көмектесіндер; - фармацевтикалық менеджмент негіздері, іскерлік коммуникация және мәдениет; кәсіби психология және этика, фармацевтикалық деонтология; - дәрілік заттарды ұтымды пайдалану және беру ережелерін. <p>Тыңдаушы білуі керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының айналысын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің 	<p>Дәстүрлі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ауызша сауалнама, - мәселелерді шешу; - жеке практикалық тапсырмаларды орындау цикл бөлімдері. <p>Инновациялық:</p> <ul style="list-style-type: none"> - топтық талқылау әдісі; - кейс әдісі; - миға шабуыл әдісі; - шағын топтарда жұмыс істеу; - бейне конференция.

		<p>ережелерін түсіндіру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - кәсіби қателіктердің алдын алу және пациент үшін тәуекелдерді азайту үшін өз қызметінің, әріптестерінің және басқа да денсаулық сақтау қызметкерлерінің нәтижелерін талдау және бағалау; - дәріхана ұйымдарында компьютерленген жүйелерді пайдалану; - заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологиялармен, фармацевтикалық қамтамасыз етудің қолданбалы бағдарламаларымен кәсіби міндеттерді шешуге арналған ақпарат; - насихаттау бойынша ақпараттық-ағарту жұмыстарын жүргізу салауатты өмір салты, дәрілік заттарды ұтымды пайдалану препараттар; - өз өндірісін өз бетінше жоспарлау және ұйымдастыру белсенділік және уақытты тиімді бөлу. <p>Тыңдаушының келесі іс-әрекетте тәжірибесі болуы керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәрі-дәрмектерді қабылдау ережелері мен мөлшерлеу режимі, оларды үйде сақтау бойынша консультациялық көмек көрсету; - дәрілік препараттарды бір мезгілде қолдану және үйлесімділік мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету; - олардың өзара әрекеттесуін болдырмау үшін шығарылған дәрілік препаратты синонимдік немесе ұқсас препараттарға ауыстыру туралы шешім қабылдау; - ұтымды қолдану мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету және дәрілік заттар мен тағамның өзара әрекеттесуі мүмкін. 	
7.	<p>Пациенттерге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету қабілеті шұғыл жағдайлар, жіті аурулар, жазатайым оқиғалар кезінде</p>	<p>Тыңдаушы білуі керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - төтенше жағдайларда халықты қамтамасыз ету қағидаттары; - терминалдық жағдайлардың түрлері; - жүрек-өкпе реанимациясының негіздерін; - жедел және жедел жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетудің клиникалық белгілері, алгоритмдері аурулар. <p>Тыңдаушы істеу керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - төтенше жағдайларда, жедел аурулар мен жазатайым оқиғаларда дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету; адам өміріне қауіп төндіретін: сананың 	<p>Дәстүрлі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ауызша сауалнама, - мәселелерді шешу; - жеке практикалық тапсырмаларды орындау цикл бөлімдері. <p>Инновациялық:</p> <ul style="list-style-type: none"> - топтық талқылау әдісі; - іс әдісі;

	<p>бұзылуы, тыныс алу, қан айналымының бұзылуы, кез келген этиологиядағы жарақаттар, улану, жаралар, термиялық және химиялық күйіктер, кез келген этиологияның қан кетуі;</p> <p>- бекітілген нормативтерге сәйкес реанимациялық шараларды жүргізу;</p> <p>- мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін науқасты ауруханаға жеткізу.</p> <p>Тындаушы меңгеруі керек:</p> <p>- өзінің кәсіби құзыретіне, өкілеттіктеріне және дәрігерлік рецепттеріне сәйкес халыққа диагностикалық, емдік, реабилитациялық, реанимациялық, профилактикалық көмек көрсету дағдылары.</p>	<p>- миға шабуыл әдісі;</p> <p>шағын топтарда жұмыс істеу;</p> <p>бейне конференция</p>
--	---	---

3. ЖОҒАРЫ КӘСІБИ БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ЖОСПАРЫ

3.1 Біліктілікті арттыру бағдарламасының оқу жоспары

Кесте 3. Бюджеттік уақыт көлемі және оқу жұмысының түрлері

№	Пән бөлімдерінің атауы	Барлық сағат	Оның ішінде			Бақылау нысаны
			Теория	Тәжірибелік сабақ	СӨЖ	
1.	.Модуль 1. Фармацевтикалық ұйымдағы дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдар айналымының практикалық аспектілері.	30/1	18	6	6	Тестілеу, ситуациялық есептерді шешу
2.	Модуль 2. Фармацевтикалық ұйымның сапа жүйесі	30/1	18	6	6	Тестілеу, ситуациялық есептерді шешу
3.	Модуль3.. Фармацевтикалық ұйымды басқарудың заманауи аспектілері	30/1	19	6	5	Тестілеу, ситуациялық есептерді шешу
4.	Модуль 4. Фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздері	30/1	14	6	10	Тестілеу, ситуациялық есептерді шешу
5.	Модуль 5. Алғашқы медициналық көмек көрсету.	30/1	9	6	15	Тестілеу, ситуациялық есептерді шешу
	Барлығы:	150/5	78	30	42	Сынақ

3.2 Біліктілікті арттыру бағдарламасын жүзеге асырудың оқу-тақырыптық жоспары.

Кесте 4. Біліктілікті арттыру циклінің теориялық сабақтарының тақырыптары

№	Сынып сағатының бөлімі, тақырыбы	Барлық сағат
Модуль 1. Фармацевтикалық ұйымдағы дәрілік заттар мен медициналық бұйымдар айналымының практикалық аспектілері.		
1.	Бөлім 1. ДЗ көтерме және бөлшек саудасы. Тақырып 1.1 Дәрілік заттардың айналысы саласында туындайтын қатынастарды мемлекеттік реттеу.	1
2.	Тақырып 1.2 Қазақстан Республикасының қазіргі фармацевтикалық нарығының ерекшеліктері.	1
3.	Тақырып 1.3 Дәріханалардың минималды ассортиментіне қойылатын талаптар.	1
4.	Тақырып 1.4 Дәрілік заттарды таңбалау.	1
5.	Тақырып 1.5 Дәрілік заттардың онлайн саудасы.	1
6.	Бөлім 2. Дәрілік заттарды және басқа да фармацевтикалық өнімдерді шығару. Тақырып 2.1 Фармацевтикалық ұйымның дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды есепке алу және беру тәртібі.	1
7.	Тақырып 2.2 Субъектілік-сандық есепке алынатын дәрілік заттарды жіберу ерекшеліктері.	1
8.	Тақырып 2.3 Иммунобиологиялық препараттарды тарату ерекшеліктері.	1
9.	Бөлім 3. Дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды қабылдауды бақылау. Тақырып 3.1 Келіп түсетін дәрілік заттарды және басқа фармацевтикалық өнімдерді қабылдауды бақылау.	1
10.	Тақырып 3.2 Дәрілік заттарды және фармацевтикалық өнімдерді айналымнан шығару тәртібі.	
11.	Тақырып 3.3 Дәрілік заттарға арналған карантиндік аймақтарды ұйымдастыру және жұмыс істеуі.	1
12.	Бөлім 4. Дәріханаларда дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды сақтауды қамтамасыз ету. Тақырып 4.1 Дәрілік заттарды сақтауға қойылатын Мемлекеттік фармакопейаның (МФ) талаптары.	1
13.	Тақырып 4.2 Сақтау үй-жайларына қойылатын талаптар. Кеңістікті аймақтарға бөлу. Қажетті сақтау шарттарын қамтамасыз ететін жабдық.	1
14.	Тақырып 4.3 Термолабильді препараттарды тасымалдау тәртібі «суық тізбек».	1
15.	Тақырып 4.4 Термолабильді препараттарды және иммунобиологиялық препараттарды сақтау. Күшті препараттарды сақтау.	1
16.	Тақырып 4.5 Анықталған жалған, сапасыз, контрафактілік дәрілік заттарды, жарамдылық мерзімі өтіп кеткен дәрілік заттарды сақтау.	1
17.	Тақырып 4.6 Стандартты емес дәрілік заттарды жою. Қажетті құжаттаманы жүргізу.	1
18.	№ 1 модуль бойынша сынақ. Ауызша сұхбат немесе тестілеу (DOT көмегімен бағдарламаны жүзеге асыру жағдайында)	1

Модуль 2. Фармацевтикалық ұйымның сапа жүйесі		
19.	Бөлім 5. Өнім сапасы туралы түсінік Тақырып 5.1 Қаржы институттарының сапа менеджменті жүйесі туралы заманауи идеялар.	1
20.	Тақырып 5.2 Бұйымдар туралы жалпы түсініктер. Өнім сапасының көрсеткіштері.	1
21.	Тақырып 5.3 Өнім сапасының көрсеткіштерін анықтау әдістері. Өнім сапасын бағалау.	1
22.	Тақырып 5.4 Сапа басқару объектісі ретінде. Өнім сапасына әсер ететін факторлар.	1
23.	Тақырып 5.5 Фармацевтикалық сапа жүйесі. Дәріхана ұйымындағы сапа жүйесінің ұйымдық құрылымын қалыптастыру.	1
24.	Тақырып 5.6 Бөлшек сауда субъектінде сапа менеджменті жүйесін әзірлеу және енгізу тәртібі.	1
25.	Тақырып 5.7 Дәріхана ұйымындағы сапа жүйесінің моделі.	1
26.	Тақырып 5.8 Дәріхана ұйымындағы сапа жүйесінің құқықтық аспектілері. Тиісті фармацевтикалық тәжірибе тұжырымдамасы және олардың дәрілік заттардың өмірлік циклінің барлық кезеңдерінде сапаны қамтамасыз етудегі рөлі.	1
27.	Тақырып 5.9 Кәсіпорында фармацевтикалық сапа жүйесін енгізу кезеңдері. Процестерді бағалаудың параметрлері мен критерийлерін әзірлеу. Әрбір процесте жауапкершіліктер мен өкілеттіктерді бөлу.	1
28.	Тақырып 5.10 Персоналмен және тұтынушылармен кері байланыс процедураларын тұрақты тәжірибеге енгізу.	1
29.	Бөлім 6. Ағымдағы қызмет нәтижелерінің сапасын басқару фармацевтикалық ұйым Тақырып 6.1 Фармацевтикалық ұйым қызметінің сапа стандарттарын қалыптастыру және енгізу.	1
30.	Тақырып 6.2 Жалған, стандартты емес және жұмысты ұйымдастыру контрафактілік өнімдер.	1
31.	Тақырып 6.3 Дәріхана ұйымындағы сапа жүйесінің ішкі аудиті. Аудит нәтижелерін тіркеу.	1
32.	Бөлім 7. Дәріхана ұйымдарында дәрілік заттардың сапасын қамтамасыз ету жүйесінің мониторингі. Тақырып 7.1 Ағымдағы фармацевтикалық қызметтің мониторингін ұйымдастыру әзірленген стандарттарға сәйкестігі бойынша ұйымдар.	1
33.	Тақырып 7.2 Түзету және алдын алу шараларының жүйесі ретінде негізгі жақсарту құралдары мен сапа менеджменті жүйелері.	1
34.	Бөлім 8. Дәріхана ұйымындағы сапа жүйесін құжаттамалық қамтамасыз ету. Тақырып 8.1 Фармацевтикалық сапа жүйесінің құжаттарының иерархиясы. Сапа жөніндегі құжаттаманы дайындау және бекіту ережелері.	1
35.	Тақырыбы 8.2 ФСК құжаттамасын енгізу тәртібі.	1
36.	№ 2 модуль бойынша сынақ. Ауызша сұхбат немесе тестілеу (DOT көмегімен бағдарламаны жүзеге асыру жағдайында).	1
Модуль 3. Фармацевтикалық ұйымды басқарудың заманауи аспектілері		
37.	Бөлім 9. Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру мәселелері. Тақырып 9.1 Фармацевтикалық қызметті құқықтық реттеу.	1
38.	Тақырып 9.2 Дәріхана және оның құрылымдық бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру.	1

39.	Бөлім 10. Фармацевтикалық ұйымды басқарудың заманауи тәсілдері. Тақырып 10.1 Фармацевтикалық қызметті басқарудың негізгі функциялары. Фармациядағы менеджменттің теориялық негіздері.	1
40.	Тақырып 10.2 Басқару шешімдерін қабылдаудың негізгі түсініктері. Фармацевтикалық тәжірибеде басқару шешімдерін қабылдау әдістері.	1
41.	Тақырып 10.3 Фармацевтикалық ұйымды басқарудағы коммуникациялар.	1
42.	Бөлім 11. Бақылау және қаржылық менеджмент Тақырып 11.1 Дәріханадағы тауарлы-материалдық қорлардың қозғалысын есепке алу. Дәріхананың бухгалтериялық балансы.	1
43.	Тақырып 11.2 Дәріхана ұйымының қаражаттары мен есеп айырысу операцияларының есебі. Кіріс және шығыс кассалық операциялар.	1
44.	Тақырып 11.3 Фармацевтикалық ұйымдардың қаржылық жағдайының негізгі көрсеткіштерінің критерийлері мен есебінің сипаттамасы.	1
45.	Тақырып 11.4 Еңбек және жалақы есебі. Еңбек ақы бойынша есептеулер мен аударымдарды есептеу тәртібі.	1
46.	Бөлім 12. Ұйымды басқарудың тиімділігі. Тақырып 12.1 «Ұйымдастыру тиімділігі» түсінігі. Ұйымның ішкі және сыртқы тиімділігі.	1
47.	Тақырып 12.2 Ұйымдастыру тиімділігінің критерийлері. Өнімділікті басқару кәсіпорындар. Тиімділік факторлары.	1
48.	Тақырып 12.3 Дәріхана ұйымының қаржылық-шаруашылық қызметін талдау.	1
49.	Бөлім 13. Фармацевтикалық ұйымдардағы персоналды басқарудың психологиялық аспектілері. Тақырып 13.1 Персоналды мотивация басқару функциясы ретінде. Еңбекті ынталандыру жүйелерін жетілдіру жолдары. Кадрларды іріктеу және орындау	1
50.	Тақырып 13.2 Персоналды басқару. Персонал қажеттілігін анықтау. Кадрларды оқыту және ішкі оқыту.	1
51.	Бөлім 14. Фармацевтикалық ұйымдағы персоналды басқарудың әлеуметтік-психологиялық аспектілері Тақырып 14.1 Фармацевтикалық ұйым қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын әзірлеу.	1
52.	Тақырып 14.2 Фармацевтикалық ұйымның әлеуметтік-психологиялық климаты.	1
53.	Тақырып 14.3. Менеджер мен көшбасшының психологиялық портреті. Бейімделетін көшбасшылық.	1
54.	Тақырып 14.4 Қақтығыстардың сипаты мен түрлері. Жанжалдарды басқару және оларды шешу әдістері.	1
55.	№ 3 модуль бойынша зачет. Ауызша сұхбат немесе тестілеу (DOT көмегімен бағдарламаны жүзеге асыру жағдайында)	1
Модуль 4. Фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздері		
56.	Бөлім 15. Еңбек қатынастарын құқықтық реттеу Тақырып 15.1 Еңбек заңнамасының принциптері. Еңбек шарты.	1
57.	Тақырып 15.2 Еңбек тәртібі. Еңбек қатынастарын тоқтату.	1
58.	Тақырып 15.3 Медицина қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі. Еңбек даулары және оларды шешу тәртібі.	1
59.	Тақырып 15.4 Қаржылық жауапкершілік. Зиянды өтеу тәртібі.	1
60.	Тақырып 15.5 Фармацевтикалық ұйымдағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы	1
61.	16-бөлім. Азаматтардың денсаулығын қорғау саласындағы қатынастарды құқықтық реттеу.	1

	Тақырып 16.1 Қазақстан Республикасында денсаулық сақтауды ұйымдастырудың құқықтық негіздері. Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік реттеу.	
62.	Тақырып 16.2 Медициналық сақтандыру жүйесі.	1
63.	Тақырып 16.3 Медициналық мекемелер мен қызметкерлердің кәсіптік тәртіп бұзушылықтары үшін заңды жауапкершілігі.	1
64.	Тақырып 16.4 Кәсіби қызметтегі қылмыстық жауапкершілік.	1
65.	Бөлім 17. Фармацевтикалық ұйымдардың қызметіне бақылауды ұйымдастыруды құқықтық қамтамасыз ету. Тақырып 17.1 Мемлекеттік бақылау органдарының фармацевтикалық ұйымдарға тексеру жүргізу тәртібі.	1
66.	Тақырып 17.2 Мемлекеттік бақылауды жүзеге асыру кезінде заңды тұлғалар мен жеке кәсіпкерлердің құқықтарын қорғау.	1
67.	Тақырып 17.3 Фармацевтикалық нарықтағы салық салу жүйесі.	1
68.	Тақырып 17.4 Қазақстан Республикасының санитарлық заңнамасы. Санитарлық қамтамасыз ету бойынша заңды және жеке тұлғалардың құқықтары, міндеттері мен жауапкершілігі эпидемиологиялық салауаттылық.	1
69.	№ 4 модуль бойынша сынақ. Ауызша әңгімелесу немесе тестілеу (DOT көмегімен бағдарламаны жүзеге асыру жағдайында).	1
Модуль 5. Алғашқы медициналық көмек көрсету. Жедел жәрдем.		
70.	Бөлім 18. Жедел медициналық көмек және негізгі жүрек-өкпе реанимациясы. Тақырып 18.1 Терминалды жағдайлардың патофизиологиясы. Клиникалық өлім туралы түсінік.	1
71.	Тақырып 18.2 Негізгі жүрек-өкпе реанимациясы.	1
72.	Тақырып 18.3 Қан кету, жарақат және травматикалық шок кезіндегі шұғыл көмек.	1
73.	Тақырып 18.4 Жарақат және травматикалық шок кезіндегі шұғыл көмек.	1
74.	Тақырып 18.5 Жедел улану кезіндегі шұғыл көмек.	1
75.	Тақырып 18.6 Коматоздық және экстремалды жағдайлардағы шұғыл көмек.	1
76.	Тақырып 18.6 Аллергиялық реакциялар кезіндегі шұғыл көмек. Анафилактикалық шок кезінде шұғыл көмек көрсету.	1
77.	Бөлім 19. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге көмек көрсету. Тақырып 19.1 Халыққа медициналық көмек көрсетудің заманауи принциптері төтенше жағдайлар мен апаттар кезінде.	1
78.	Қорытынды аттестация. Сынақ.	1

Кесте 5. Біліктілікті арттыру циклі бойынша практикалық сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тәжірибелік сабақ тақырыбы (СИМ)	Жалпы сағаттар
I.	Модуль 1. ДЗ мен медициналық мақсаттағы бұйымдар айналымының практикалық аспектілері	
1.	СИМ: Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың көтерме саудасын реттейтін нормативтік құқықтық база.	3
2.	СИМ: Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың бөлшек саудасын	3

	реттейтін нормативтік база.	
II.	Модуль 2. Фармацевтикалық ұйымның сапа жүйесі	
3.	СИМ: Дәрілік заттардың сапасын дәріханада бақылау. Дәрілік заттарды жіберу кезінде бақылау тәртібі.	3
4.	СИМ: Жасанды препараттар және оларды анықтау әдістері.	3
III.	Модуль3. . Фармацевтикалық ұйымды басқарудың заманауи аспектілері	
5.	СИМ:Еңбек ресурстарын пайдалану тиімділігі.	3
6.	СИМ: Дәріхана ұйымдарының маркетингтік қызметі. Фармацевтикалық нарықта өнімді жылжыту.	3
IV.	Модуль 4. Фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздері	
7.	СИМ: Фармацевтикалық қызметтегі қылмыстық жауапкершілік.	3
8.	СИМ:Фармацевтикалық қызметтегі қылмыстық жауапкершілік.	3
V.	Модуль 5. Алғашқы медициналық көмек көрсету.Апаттар медицинасы.	
9.	СИМ: Негізгі жүрек-өкпе реанимациясы.	3
10.	СИМ: Төтенше жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету	3

Кесте 6. Біліктілікті арттыру циклінің өзіндік жұмысының пәндері

	Тәуелсіз пәндер тыңдаушының жұмысы	Оқыту әдістері	Уақыты
	Модуль 1. Фармацевтикалық ұйымдағы дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдар айналымының практикалық аспектілері.		
1.	ДЗ тарату препараттар және басқа да фармацевтикалық өнімдер.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
2.	ДЗ мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды қабылдауды бақылау. Дәріханаларда ДЗ мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың сақталуын қамтамасыз ету.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
	Модуль 2. Фармацевтикалық ұйымның сапа жүйесі		
3.	Нарықтық экономика жағдайындағы фармацевтикалық ұйымдардың қызметін бақылау және аудитория	Дәріханадағы сапа жүйесін құжаттамалық қамтамасыз ету ұйымдар.	3
4.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
	Модуль3. Фармацевтикалық ұйымды басқарудың заманауи аспектілері		
5.	Фармацевтикалық ұйымды басқарудың заманауи тәсілдері	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
6.	Фармацевтикалық ұйымдардағы персоналды басқарудың психологиялық аспектілері	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	2
	Модуль 4. Фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздері		

7.	Еңбек қатынастарын құқықтық реттеу	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
8.	.Фармацевтикалық қызметтегі әкімшілік жауапкершілік	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
9.	Фармацевтикалық қызметтегі қылмыстық жауапкершілік.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	4
Модуль 5. Алғашқы медициналық көмек көрсету. Апаттар медицинасы.			
10.	Жедел жағдайлар мен аурулар кезінде жедел медициналық көмек көрсету	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
11.	Жедел аллергиялық реакциялар мен уланулар кезінде жедел медициналық көмек көрсету.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
12.	Төтенше әсер ету кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
13.	.Жарақат пен травматикалық шок кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету.	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3
14.	Төтенше және апатты жағдайларда халыққа медициналық көмек көрсетудің заманауи принциптері	Ғылыми әдебиеттерге шолу, презентациялар, рефераттар, кестелер дайындау.	3

4. БАҒДАРЛАМАНЫ ӨЗІРЛЕУ БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ШАРТТАРЫ

4.1 Біліктілікті арттыру бағдарламасын жүзеге асыруға қойылатын жалпы талаптар

Бағдарламаны іске асырудың ұйымдастырушылық-педагогикалық шарттары болуы тиіс оның толық көлемде орындалуын қамтамасыз ету және тағылымдамадан өтушілерді даярлау сапасының белгіленген талаптарға сай болуын қамтамасыз ету. Академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут болуы керек. Оқу аптасының ұзақтығы 60 сағаттан аспайды, оның 36-дан 40-қа дейінгісі аудиториялық сағаттар, 24 сағаты студенттердің өздігінен білім алуы.

Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электронды деректер қорларына, кітапхана қорларына, оқу, әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізумен қатар жүруі тиіс.

4.2 Оқыту циклін кадрлармен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар

Қосымша біліктілікті арттыру бағдарламасын жүзеге асыру біліктілік сәйкес жоғары кәсіптік білімі бар жоғары білікті мамандарды тарту арқылы жүзеге асырылады пәнді (модуль) оқытатын, ғылыми және ғылыми-әдістемелік қызметпен жүйелі түрде айналысады. Денсаулық сақтау саласындағы жоғары және/немесе қосымша кәсіптік білім беру жүйесінде кемінде 5 жыл жұмыс өтілі болған жағдайда тиісті кәсіптік саладағы ұйымдардағы жұмыс тәжірибесі міндетті болып табылады.

4.3 Минималды материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар

Бағдарламаны жүзеге асыру оқу кабинетінің болуын талап етеді (аудитория).

Сыныптың (аудиторияның) жабдықталуы:

- оқытушы мен студенттерге арналған жиһаз жиынтығы;

- интернетке қолжетімділігі бар және электрондық ақпараттық-білім беру ортасына қолжетімділікті қамтамасыз ететін компьютерлік техника;
- лицензияланған бағдарламалық қамтамасыз етудің қажетті жиынтығымен қамтамасыз етілген оргтехника;
- мультимедиялық проектор;
- дербес компьютер;
- ноутбук (кіріктірілген бейнекамера және микрофоны бар);
- проекцияға арналған экран;
- тақта;
- тақырыптық стендтер.

Оқу-әдістемелік құжаттар мен материалдар:

- оқу-әдістемелік материалдар (слайд-дәрістер, жағдаяттық тапсырмалар);
- практикалық манипуляцияларды орындауға арналған білім беру стандарттары;
- бағалау материалдарының қоры;
- электронды кітапхана.

4.4 Қашықтықтан білім беру технологияларын қолдану

DOT қолданатын оқу процесінде келесі онлайн ресурстарды пайдалануға болады: бағдарлы дәрістер, электронды оқулықтармен өздік жұмыс, оқу материалын зерделеу, электронды нормативтік базамен жұмыс, рефераттық тапсырмаларды дайындау (ZOOM – онлайн сабақтарды өткізуге арналған платформа, вебинар). Студенттердің электрондық ақпараттық-білім беру ортасына қол жеткізуі оларға тағайындалған және берілген логиндер мен парольдер арқылы жүзеге асырылады.

Логин мен пароль алфавиттік және сандық таңбалардан тұрады. Тыңдаушыға логин мен парольді жіберумен қатар электрондық ақпараттық-білім беру ортасында жұмыс істеуге арналған пайдаланушы нұсқаулары да жіберіледі. Логин мен парольді енгізу арқылы студент электронды ақпараттық ресурстар мен электрондық білім беру ресурстарына қол жеткізе алады. Электрондық ақпараттық ресурстар заңнамалық, нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың және Бағдарламаның ұлттық стандарттарының дерекқорын білдіреді. Электрондық білім беру ресурстары – бұл заңнамалық, нормативтік құқықтық актілердің, нормативтік-техникалық құжаттардың, ұлттық стандарттардың негізінде әзірленген оқу материалдары. Оқу материалы модульдерге бөлінеді, олар өз кезегінде оқу сабақтарына бөлінеді. Әрбір тақырыпты оқу кезінде тыңдаушы сұрақтарын (пікірлер, ұсыныстар және т.б.) avicennasemsk@mail.ru электронды поштасына жіберуге мүмкіндігі бар. Қойылған сұрақтарға жауаптар тыңдаушыға жеке жіберіледі.

4.6 Оқытуды ақпараттық қамтамасыз ету

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Наркевичтің редакциясымен И.А. Оқулық М: GEOTAR Media, 2017 ж
2. Демичев, С.В. Алғашқы көмек: оқулық / М.: GEOTAR-Media, 2017
3. Вялов С.С. Жедел көмек: практикалық нұсқаулық / 6-шы басылым. М.: ИДМ баспасөз-информ, 2014 ж
4. Левчук, И. Р. Апаттар медицинасы. Дәріс курсы [Мәтін]: оқу құралы / М.: GEOTAR-Media, 2012 ж
5. Демичев С.В. Жарақаттар мен аурулар кезіндегі алғашқы көмек: оқу құралы / М.: GEOTAR - БАҚ, 2018 ж

Интернет ресурстары

Денсаулық сақтау саласындағы кәсіби стандарттар жобалары

<http://www.rcrz.kz/index.php/ru/2017-03-12-10-51-13/ork-i-profstandarty>

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed> - Medline деректер базасында деректерді іздеуге арналған әмбебап жүйе;

Медициналық әдебиеттер: <http://www.doctor-ru.org/>

Медициналық кітапхана: <http://medic-books.net/>

Медициналық кітаптар: <http://medicbooks.info/>

5. СТУДЕНТТЕРДІҢ ОҚУ ЖЕТІСТІГІН БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ

Біліктілікті арттыру циклін меңгеру нәтижелерін бақылауды және бағалауды оқытушы теориялық және практикалық сабақтарды өткізу процесінде, тест түріндегі тапсырмаларды, бақылау және сарапшылық карточкаларды шешуде, жобаны, рефератты, мультимедиялық презентацияны қорғауды, орындау кезінде жүзеге асырады. жеке тапсырмалар мен зерттеулер. Әрбір модульді меңгеру жағдайлық есептердің практикалық шешімдерін жүзеге асыру арқылы тест түрінде өтетін студенттердің аралық аттестациясымен аяқталады.

Кесте№ 7 тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

№	Бақылау түрі	Бағалау әдістері
1.	Негізгі білімді бақылау	Сынақ бақылау
2.	Ағымдағы білімді бақылау	Фронтальды шолу Сынақ бақылау Ситуациялық есептерді шешу
3.	Қорытынды емтихан	Компьютерлік тестілік бақылау

Қорытынды аттестаттау оқуды аяқтаған студенттер үшін міндетті болып табылады оқу жоспарында қарастырылған модульдерді толық оқу. Қорытынды сертификаттау компьютерлік тестілік бақылау түрінде өтеді.

Студенттердің негізгі және ағымдағы бақылау нәтижелері екі балдық жүйемен («өтті» және «өтпеген») бағаланады. «Өтпеу» және «өтпеу» критерийлерін мұғалім қолданылған бағалау құралы мен оқыту форматын ескере отырып анықтайды. Ағымдағы бақылау нәтижелері оқушылардың сабаққа қатысуы мен үлгерімін тіркеу журналына енгізіледі.

Студенттердің оқу жетістіктері (білімі, қабілеттері, дағдылары мен құзыреттері) халықаралық тәжірибеде цифрлық эквивалентпен қабылданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша баллмен бағаланады (оң бағалар, «А»-дан кему реті бойынша «D» және «қанағаттанарлықсыз» – «FX», «F») және дәстүрлі жүйе бойынша бағалар.

Біліктілікті арттыру бағдарламасын сәтті аяқтаған және қорытынды аттестациядан өткен тұлғаларға белгіленген үлгідегі біліктілікті арттыру туралы куәлік беріледі. Қорытынды аттестаттаудан өтпеген немесе қорытынды аттестаттаудан қанағаттанарлықсыз нәтиже алған тұлғаларға оқудан өткені туралы куәлік немесе «Авиценна» ЖМК БМ ұйымы дербес белгілеген үлгі бойынша оқу мерзімі беріледі.

Біліктілікті арттыру бағдарламасы бойынша қорытынды аттестаттау қорытындысы бойынша, тыңдаушы қорытынды сертификаттау сынақтарын өткізуге байланысты мәселелер бойынша жазбаша өтініш беруге құқылықорытынды аттестаттау нәтижелері жарияланғаннан кейінгі келесі жұмыс күнісынақтар.

Емтихан түріндегі аттестацияға дайындалатын тақырыптар тізімі

1. Дәрілік заттар мен дәріхана ассортименті тауарларының тауар өткізгіш жүйесі туралы түсінік.
  2. Фармацевтикалық кәсіпорындар мен ұйымдардың түрлері: ұйымның жалпы принциптері мен айырмашылықтары.
  3. Дәрілік заттарды жеткізу тізбегінің құрылымы.
  4. Дәріхана ұйымдарының ұйымдық құрылымы.
  5. Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды көтерме сауда кәсіпорнының жұмысын ұйымдастыру.
  6. Бөлшек дәріханаларды ұйымдастыру: дәріханалар, дүңгіршектер, дәріхана пункттері.
  7. Дәріхана желісін ұйымдастыру.
  8. Рецептсіз бөлімнің және рецепт дайындау бөлімінің жұмысын ұйымдастыру.
  9. Дәріхананың сауда аймағының жұмысын ұйымдастыру және жобалау.
  10. Мерчандайзингтің негізгі принциптері мен ережелері.
  11. Дәріханаға келушілермен ақпараттық-ағарту жұмыстарын ұйымдастыру.
  12. Медициналық мекемелердегі дәріханалардың жұмысын ұйымдастыру.
  13. Рецепт пішіндері. Рецепттерді тіркеу тәртібі. Жеңілдікті рецепттермен жұмыс істеу тәртібі.
  14. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және басқа да фармацевтикалық өнімдерді сақтау қоймасының жұмысын ұйымдастыру.
  15. Қойма логистикасы.
  16. Дәрілік заттарды Қазақстан Республикасының аумағына әкелу ережелері.
  17. Дәріхана ұйымының сапа менеджменті жүйесі.
  18. Дәріхана ұйымының сапаны қамтамасыз ету жүйесі.
  19. Дәріхана ұйымындағы сапаны бақылау жүйесі.
  20. Негізгі түсініктер және персоналды басқару жүйесі. Ұйымдастыру және персоналды басқару компоненттері.
  21. Дәріхана ұйымын басқарудың ұйымдық құрылымдарының түрлері.
  22. Өкілеттіктерді беруге негізделген басқару.
  23. Персоналды ынталандыру техникасы.
  24. Дәріхана ұйымындағы жанжалдарды басқаруды модельдеу (команда ішінде; келушілермен).
  25. Жұмыс күшін басқару стильдері.
  26. Ұйым басшысының өзін-өзі ұйымдастыруы.
  27. Дәріхана қызметкерлерінің жұмыс орындарын ұйымдастыру принципі.
  28. Фармацевтикалық ұйымдағы кадрлық саясатты және персоналды басқару стратегияларының түрлері мен жіктелуі.
  29. Дәріхана ұйымындағы персоналды басқару процесін модельдеу. Фармацевтикалық ұйымдардың әртүрлі типтеріне қатысты персоналды басқару әдістерін бағалау.
  30. Фармация персоналын басқару жүйелері.
  31. Дәріхана ұйымындағы кадр жұмысын жоспарлау жүйесі.
  32. Дәріхана қызметкерлерінің жұмысын бақылауды ұйымдастыру.
  33. Фармацевтикалық ұйымдағы басқару қызметін құжаттамалық қамтамасыз ету.
  34. Әртүрлі ситуациялық жағдайларда фармацевтикалық ұйымдар басшысының мінез-құлық реакцияларын модельдеу.
  35. Кадр саясатының түсінігі мен негіздері. Кадрлық саясатты басқарудың негізгі принциптері.
  36. Кадр саясатының жедел және стратегиялық деңгейлері.
  37. Кадрлық саясаттың түрлері мен түрлері.
- Дәріхана ұйымының кадр саясатын басқарудың негізгі принциптерін модельдеу.

38. Кадрлық саясаттың жедел және стратегиялық деңгейлері.
39. Дәріхана ұйымдарының персоналын басқару негіздері.
40. Дәріхана ұйымының кадрлық құжаттамасы.
41. Фармацевтикалық ұйымның кеңселік басқару негіздері.
42. Ұйымның кадрлық құжаттамасын жүргізу тәртібі мен ережелері.
43. Іскерлік қарым-қатынас техникасы.
44. Іскерлік этикет.
45. Корпоративтік этика.
46. Дәріхана ұйымындағы бухгалтерлік есеп.
47. Дәріхана ұйымындағы салық салу жүйесі.
48. Дәріхана ұйымының шаруашылық қызметінің негізгі көрсеткіштерін экономикалық талдау.
49. Дәріхана ұйымының шаруашылық қызметінің негізгі көрсеткіштерін экономикалық жоспарлау.
50. Дәріхана ұйымының шаруашылық қызметін кешенді бағалау.

ҚОСЫМШАЛАР МЕН ӨЗГЕРІСТЕР ПАРАҒЫ

Біліктілікті арттыру бағдарламасы 20____/20____ оқу жылында ЕМ ЦӘК отырысында қаралды, талқыланды және бекітілді, № ____ бастан 20____ жылғы ____ / ____ хаттама .

Толықтырулар (өзгерістер) енгізілді: _____.

_____

Төраға ЦӘК _____ / _____

(қолы, аты және тегі)

Біліктілікті арттыру бағдарламасы 20____/20____ оқу жылында ЕМ ЦӘК отырысында қаралды, талқыланды және бекітілді, № ____ бастан 20____ жылғы ____ / ____ хаттама .

Толықтырулар (өзгерістер) енгізілді: _____.

_____

Төраға ЦӘК _____ / _____

(қолы, аты және тегі)

Біліктілікті арттыру бағдарламасы 20____/20____ оқу жылында ЕМ ЦӘК отырысында қаралды, талқыланды және бекітілді, № ____ бастан 20____ жылғы ____ / ____ хаттама .

Толықтырулар (өзгерістер) енгізілді: _____.

_____

Төраға ЦӘК _____ / _____

(қолы, аты және тегі)

Біліктілікті арттыру бағдарламасы 20____/20____ оқу жылында ЕМ ЦӘК отырысында қаралды, талқыланды және бекітілді, № ____ бастан 20____ жылғы ____ / ____ хаттама .

Толықтырулар (өзгерістер) енгізілді: _____.

_____

Төраға ЦӘК _____ / _____

(қолы, аты және тегі)